

Tantárgyleírás sablon

A hallgatók tájékoztatása a tantárgyi követelményekről (Összhangban a Coospace színtér információkkal)

2019. szeptembertől

Képzés neve: SZTE ETSZK, Ápolás és Betegellátás Alapszak, Gyógytornász Szakirány
Tantárgy címe: Fizioerápia demonstrációs gyakorlat 3. (reumatológia, neurológia, fejlődésneurológia)
Tanév/félév: 2022/23/1 (7.szemeszter)
Oktató neve és elérhetősége (e-mail): Máthéné Köteles Éva, mathene.koteles.eva.szilvia@szte.hu
A tanóra típusa: előadás/szeminárium/ <u>gyakorlat</u>
A tantárgy heti óraszám: összesen 70 óra
Tantárgy kreditértéke: 3
Számonkérés módja: kollokvium, <u>gyakorlati jegy</u> , egyéb:
Előfeltételek (a tantárgy céljainak és követelményeinek eléréséhez szükséges, előzetesen elvárt tanulási eredmények vagy teljesített tantárgy):
Tantárgy célja: A hallgatók ismerjék meg és sajátítsák el a leggyakoribb reumatológiai betegségcsoportok ellátási lehetőségeit, a reumatológiai betegek anamnézis felvételét, fizikális vizsgálatát, kezelési terv felállítását és az alapvető fizioterápiás kezelési technikákat a gyakorlatvezető irányítása mellett, az eddigi tudásra, ismeretekre alapozva. A hallgatók ismerjék meg és sajátítsák el a leggyakoribb neurológiai betegségcsoportok (stroke, SM, Parkinson-kór, neuropathia, perifériás paresisek) ellátási lehetőségeit, a főbb betegcsoportok rutin kezelési eljárásait, a neurológiai fizioterápia területén napi szinten alkalmazott tesztek, fizioterápiás vizsgálatokat. Képesek legyenek kezelési terv készítésére és a fizioterápiás kezelések kivitelezésére a gyakorlatvezető irányítása mellett, az eddigi tudásra, ismeretekre alapozva. A hallgatók gyakorlati ismereteket szerezzenek az egészséges és sérült, a koraszülött, érett újszülött, csecsemő és kisdud mozgásfejlődésének vizsgálatáról. Lássanak és lehetőleg vizsgáljanak olyan csecsemőt, gyermeket, akinél perifériás vagy központi idegrendszeri károsodás áll fenn. Lássanak mozgásfejlesztő programot a neurohabilitáció módszerével, esetleg más módszerekkel is. Gyakorlati alapismereteket szerezzenek a korai fejlesztés lehetőségeiről.
A tantárgy elvárt kimeneti követelményei (a tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények): Tudás: - Ismeri a fizikai aktivitás szerepét az egészség megőrzésében és a betegségek megelőzésében, illetve az inaktivitás kóros hatásait a különböző szervrendszerekre és életkorokban.

- Részletes ismeretekkel rendelkezik az elektro-és mechanoterápiás kezelések elméleti alapjairól, hatásairól és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeiről.
- Átfogóan ismeri a balneo-, hidro- termo-, és klimatoterápia elméleti hátterét, hatásait és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeit.
- Részletesen ismeri a mozgató rendszer és az idegrendszer fizikális vizsgálatának menetét, módszereit, szabályait.
- Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a leggyakoribb mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti-traumatológiai, neurológiai betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásairól, illetve azok megelőzésének lehetőségeiről, felnőtt és gyermekkorban.
- Részletesen ismeri a főbb betegségecsoportok (stroke, SM, Parkinson-kór, neuropathia, perifériás paresisek) jellemző tüneteit, az alapvető fizioterápiás vizsgáló (tónus, érzés, egyensúly, koordináció) és kezelési eljárásait (tónusbefolyásolás, funkcionális erősítés, funkcionális szemléletű kezelés, egyensúly fejlesztés, koordinációs fejlesztés).
- Ismeri a normális fejlődés menetét, és ismerje fel az eltéréseket.
- Átfogó elméleti ismeretekkel rendelkezik a központi idegrendszer perinatális károsodásaival, azok következményeivel és tüneteivel.
- Ismeri a mozgásfejlődés fejlesztésének menetét, irányelveit.

Képesség:

- Képes a mozgásrendszer funkcionális vizsgálatára és elemzésére, a mozgásszervi státus felvételére, dokumentálására, az egészséges mozgásképesség kritériumainak és a megváltozott mozgásképesség okainak megállapítására.
- Képes rövid és hosszú távú fizioterápiás terv elkészítésére és végrehajtására önálló formában és komplex rehabilitációs programba illeszkedően.
- Képes megtervezni és végrehajtani a mozgásterápiás beavatkozásokat, aktív, passzív manuális, eszközös, egyéni vagy csoportos formában, szárazon és vízben.
- Képes a mozgásterjedelem növelésére, az izületi stabilitás fokozására aktív és passzív mobilizációs és stabilizáló technikákkal.
- Képes alapvető vizsgáló és kezelési eljárások alkalmazására (izomerő, mozgásterjedelem, izomtónus, érzésvizsgálat, egyensúly vizsgálat, izomtónus befolyásolásra, izomerő egyensúly helyreállítására, az izomerő, és erő-állóképesség, fejlesztésére, dinamikus és statikus formában.
- Képes a koordináció fejlesztésére, szenzoros és motoros képességek fejlesztésére, kompenzációs technikák tanítására és gyakoroltatására, ortézisek és protézisek, mozgást támogató segédeszközök használatának megtanítására és gyakoroltatására.
- Felismeri a jellemző problémákat, felügyelet mellett alkalmazni képes az alapvető vizsgáló eljárásokat és állapotfelmérő teszteket (funkcionális tesztek, Barthel, FIM, elesés kockázata).
- Képes a manuális technikák kivitelezésére.
- Képes elvégezni az egészséges és sérült koraszülött, érett újszülött, csecsemő és kisded mozgásfejlődésének vizsgálatát.

Attitűd:

- Igényesen fejleszti szakmai elméleti és gyakorlati tudását, az új ismeretek elfogadására nyitott, azokat felelősséggel alkalmazza a mindennapi munkájában.

- A kezelés, gondozás során az érvényes eljárási protokollokat követi, de törekszik új megoldások keresésére.
- Szakmai elkötelezettséget mutat.
- Képes a kollégákkal és a páciensekkel kommunikálni, empatikus magatartást tanúsítani.
- Beavatkozásainak eredményét lemérve és a beteg reakcióját értékelve kész változtatni, módosítani, vagy továbbfejleszteni a végzett beavatkozást (felügyelet mellett).
- Elemző, értékelő szemlélettel rendelkezik
- A vizsgálatok és a beavatkozások során nagyfokú figyelemmel jár el, betartja a szakmai irányelveket.
- A beteg tüneteire, jelzéseire gyorsan reagál, kész változtatni kezelési stratégiáján.
- Együttműködik az ellátó team minden tagjával.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz szükséges anyagokat, módszereket és eszközöket.
- felügyelet mellett elvégzi a reumatológiai fizioterápiás vizsgálatot, kezelési tervet készít,
- felügyelet mellett elvégzi a neurológiai fizioterápiás vizsgálatot, kezelési tervet készít,
- felügyelet mellett elvégzi a csecsemő mozgásfejlődésének vizsgálatát, kezelési tervet készít és részt vesz a mozgásfejlesztő programok kivitelezésében.
- az elméleti és módszertani ismeretei birtokában betegre adaptálja az alkalmazható módszereket és felügyelet mellett kivitelezi azokat.
- önállóan keres az adott betegcsoportra vonatkozó szakirodalmat.

Témakörök:

1. Reumatológia:

- Rheumatoid arthritis
- Systemas lupus erythematosus
- Dermatomyositis, polymyositis
- Polymyalgia rheumatica
- Progressiv systemas sclerosis
- Sjögren syndroma
- Juvenilis chronicus arthritis
- Időskori rheumatoid arthritis
- Fibromyalgia syndroma
- Spondylitis ankylopoetica
- Arthritis psoriatica, Reiter syndroma
- Kristály indukálta kórképek
- Ízületvédelem általános szabályai
- Extraarticularis manifesztációk reumatológiai kórképekben

2. Neurológia

- Stroke
- Parkinson kór
- Sclerosis multiplex
- Guillain-Barre
- neuropathiák

- perifériás paresisek fizioterápiás vizsgálata és kezelése.

3. Fejlődésneurológia

- Az izomtónus eloszlás vizsgálata koraszülött, érett újszülött, és csecsemőkorban
- A primitív reflexek vizsgálata: orális, periorális reflexek; összerezzelési reakció; tónusos nyaki és labirintus reakciók; Landau reakció, Bauer reakció, nehezített Bauer reakció, fogó reflex (kézen, lábon), függeszkedési reakció, rálépés, hordozás, Mc Graw reakció

- Elemi mozgásminták vizsgálata:

vertikalizációs elemi mozgásminták: ülésbe húzódkodás, lebegő ültetés, támasztott homorítás, ülésbe tolás mozgásmintája

lokomotoros elemi mozgásminták: fejemeléssel aktivált kúszás, elemi mászás, lejtőn kúszás lefelé, lejtőn rugaszkodás háton lefelé, elemi járás mozgásmintája

- A látási hallási figyelem vizsgálata; a vizuális tájékozódási reakció, koncentráció, követés vizsgálata.

- A támaszkodás, után nyúlás, fogás és manipuláció fejlődése, fejlesztése

- A felülés, felállás, járás fejlesztése.

- Az idegrendszeri (perifériás és központi) sérülés jelei, tünetei. A sérült újszülött, csecsemő, kisdud vizsgálata.

A tanulási eredmények elérését támogató módszerek:

- Demonstráció, magyarázat, feladat megoldás

- A betegvizsgálat gyakorlása felügyelettel.

- A terápiás eljárások gyakorlása felügyelettel.

Az elvárt tanulási eredmények elsajátításának ellenőrzése:

- A gyakorlaton való részvétel kötelező. A hiányzást csak indokolt esetben (pl. betegség, baleset, kórházi bennfekvés stb.) és csak hivatalos igazolással tudjuk elfogadni. Ennek hiányában a kurzus teljesítése nem elfogadható.

- A hiányzást pótolni kell! Csak az igazolt hiányzást lehet pótolni. A pótlás a gyakorlatvezető oktatóval egyeztetett módon lehetséges. A pótlás legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehetséges.

- A hallgató a gyakorlaton aktívan részt vesz, a vizsgálati és kezelési eljárásokat bemutatja.

Értékelés: gyakorlati jegy, ötfokozatú érdemjeggyel. A végleges érdemjegy a részterületeken (reumatológia, neurológia, fejlődésneurológia) szerzett jegyek egyszerű számtani átlaga. A sikertelen gyakorlati jegy nem javítható.

Az online oktatás fennállása esetén módosulhatnak az egyes gyakorlóterületek követelményei, a kurzus teljesítés feltétele az online órákon, alkalmakon való részvétel, kiadott feladatok, beadandók elkészítése és amennyiben a gyakorlóterületen előírják, akkor online teszt megírása.

Kötelező irodalom:

Reumatológia ea. és fizioterápia gyakorlat, neurológia ea és fizioterápia gyakorlat és fejlődésneurológia órai jegyzet

Ajánlott irodalom:

- Vécsei László, Szok Délia: Neurológia a betegágynál, MEDICINA 2017

- Szirmai I.: Neurológia, MEDICINA 2001 Budapest

- Katona Zoltán: Fejlődésneurológia, neurohabilitáció

A tantárgyi követelmények megjelenítése a Coospace színtérben (összefoglalás)

Leírás (publikus):

Tantárgy célja:

A hallgatók ismerjék meg és sajátítsák el a leggyakoribb reumatológiai betegségcsoportok ellátási lehetőségeit, a reumatológiai betegek anamnézis felvételét, fizikális vizsgálatát, kezelési terv felállítását és az alapvető fizioterápiás kezelési technikákat a gyakorlatvezető irányítása mellett, az eddigi tudásra, ismeretekre alapozva.

A hallgatók ismerjék meg és sajátítsák el a leggyakoribb neurológiai betegségcsoportok (stroke, SM, Parkinson-kór, neuropathia, perifériás paresisek) ellátási lehetőségeit, a főbb betegcsoportok rutin kezelési eljárásait, a neurológiai fizioterápia területén napi szinten alkalmazott tesztek, fizioterápiás vizsgálatokat. Képesek legyenek kezelési terv készítésére és a fizioterápiás kezelések kivitelezésére a gyakorlatvezető irányítása mellett, az eddigi tudásra, ismeretekre alapozva.

A hallgatók gyakorlati ismereteket szerezzenek az egészséges és sérült, a koraszülött, érett újszülött, csecsemő és kisdud mozgásfejlődésének vizsgálatáról. Lássanak és lehetőleg vizsgáljanak olyan csecsemőt, gyermeket, akinél perifériás vagy központi idegrendszeri károsodás áll fenn. Lássanak mozgásfejlesztő programot a neurohabilitáció módszerével, esetleg más módszerekkel is. Gyakorlati alapismereteket szerezzenek a korai fejlesztés lehetőségeiről.

Követelmények:

Tudás:

Ismeri a fizikai aktivitás szerepét az egészség megőrzésében és a betegségek megelőzésében, illetve az inaktivitás kóros hatásait a különböző szervrendszerekre és életkorokban.

- Részletes ismeretekkel rendelkezik az elektro-és mechanoterápiás kezelések elméleti alapjairól, hatásairól és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeiről.

- Átfogóan ismeri a balneo-, hidro- termo-, és klimatoterápia elméleti hátterét, hatásait és a terápiás beavatkozások alkalmazásának feltételeit.

- Részletesen ismeri a mozgató rendszer és az idegrendszer fizikális vizsgálatának menetét, módszereit, szabályait.

- Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a leggyakoribb mozgásszervi, légzési-keringési, sebészeti-traumatológiai, neurológiai betegségek komplex fizioterápiás gyógyító eljárásairól, illetve azok megelőzésének lehetőségeiről, felnőtt és gyermekkorban.

- Részletesen ismeri a főbb betegségcsoportok (stroke, SM, Parkinson-kór, neuropathia, perifériás paresisek) jellemző tüneteit, az alapvető fizioterápiás vizsgálat (tónus, érzés, egyensúly, koordináció) és kezelési eljárásait (tónusbefolyásolás, funkcionális erősítés, funkcionális szemléletű kezelés, egyensúly fejlesztés, koordinációs fejlesztés).

- Ismeri a normális fejlődés menetét, és ismerje fel az eltéréseket.
- Átfogó elméleti ismeretekkel rendelkezik a központi idegrendszer perinatális károsodásaival, azok következményeivel és tüneteivel.
- Ismeri a mozgásfejlődés fejlesztésének menetét, irányelveit.

Képesség:

- Képes a mozgásrendszer funkcionális vizsgálatára és elemzésére, a mozgásszervi státus felvételére, dokumentálására, az egészséges mozgásképesség kritériumainak és a megváltozott mozgásképesség okainak megállapítására.
- Képes rövid és hosszú távú fizioterápiás terv elkészítésére és végrehajtására önálló formában és komplex rehabilitációs programba illeszkedően.
- Képes megtervezni és végrehajtani a mozgásterápiás beavatkozásokat, aktív, passzív manuális, eszközös, egyéni vagy csoportos formában, szárazon és vízben.
- Képes a mozgásterjedelem növelésére, az ízületi stabilitás fokozására aktív és passzív mobilizációs és stabilizáló technikákkal.
- Képes alapvető vizsgáló és kezelési eljárások alkalmazására (izomerő, mozgásterjedelem, izomtónus, érzésvizsgálat, egyensúly vizsgálat, izomtónus befolyásolásra, izomerő egyensúly helyreállítására, az izomerő, és erő-állóképesség, fejlesztésére, dinamikus és statikus formában.
- Képes a koordináció fejlesztésére, szenzoros és motoros képességek fejlesztésére, kompenzációs technikák tanítására és gyakoroltatására, ortézisek és protézisek, mozgást támogató segédeszközök használatának megtanítására és gyakoroltatására.
- Felismeri a jellemző problémákat, felügyelet mellett alkalmazni képes az alapvető vizsgáló eljárásokat és állapotfelmérő teszteket (funkcionális tesztek, Barthel, FIM, elesés kockázata).
- Képes a manuális technikák kivitelezésére.
- Képes elvégezni az egészséges és sérült koraszülött, érett újszülött, csecsemő és kisded mozgásfejlődésének vizsgálatát.

Attitűd:

- Igényesen fejleszti szakmai elméleti és gyakorlati tudását, az új ismeretek elfogadására nyitott, azokat felelősséggel alkalmazza a mindennapi munkájában.
- A kezelés, gondozás során az érvényes eljárási protokollokat követi, de törekszik új megoldások keresésére.
- Szakmai elkötelezettséget mutat.
- Képes a kollégákkal és a páciensekkel kommunikálni, empatikus magatartást tanúsítani.
- Beavatkozásainak eredményét lemérve és a beteg reakcióját értékelve kész változtatni, módosítani, vagy továbbfejleszteni a végzett beavatkozást (felügyelet mellett).
- Elemző, értékelő szemlélettel rendelkezik
- A vizsgálatok és a beavatkozások során nagyfokú figyelemmel jár el, betartja a szakmai irányelveket.
- A beteg tüneteire, jelzéseire gyorsan reagál, kész változtatni kezelési stratégiáján.
- Együttműködik az ellátó team minden tagjával.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz szükséges anyagokat, módszereket és eszközöket.

- felügyelet mellett elvégzi a reumatológiai fizioterápiás vizsgálatot, kezelési tervet készít,
- felügyelet mellett elvégzi a neurológiai fizioterápiás vizsgálatot, kezelési tervet készít,
- felügyelet mellett elvégzi a csecsemő mozgásfejlődésének vizsgálatát, kezelési tervet készít és részt vesz a mozgásfejlesztő programok kivitelezésében.
- az elméleti és módszertani ismeretei birtokában betegre adaptálja az alkalmazható módszereket és felügyelet mellett kivitelezi azokat.
- önállóan keres az adott betegcsoportra vonatkozó szakirodalmat

Az elvárt tanulási eredmények elsajátításának ellenőrzése:

- A gyakorlaton való részvétel kötelező. A hiányzást csak indokolt esetben (pl. betegség, baleset, kórházi bennfekvés stb.) és csak hivatalos igazolással tudjuk elfogadni. Ennek hiányában a kurzus teljesítése nem elfogadható.
- A hiányzást pótolni kell! Csak az igazolt hiányzást lehet pótolni. A pótlás a gyakorlatvezető oktatóval egyeztetett módon lehetséges. A pótlás legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehetséges.
- A hallgató a gyakorlaton aktívan részt vesz, a vizsgálati és kezelési eljárásokat bemutatja.

Értékelés: gyakorlati jegy, ötfokozatú érdemjeggyel. A végleges érdemjegy a részterületeken (reumatológia, neurológia, fejlődésneurológia) szerzett jegyek egyszerű számtani átlaga. A sikertelen gyakorlati jegy nem javítható.

Az online oktatás fennállása esetén módosulhatnak az egyes gyakorlóterületek követelményei, a kurzus teljesítés feltétele az online órákon, alkalmakon való részvétel, kiadott feladatok, beadandók elkészítése és amennyiben a gyakorlóterületen előírják, akkor online teszt megírása.

Tematika:

1. Reumatológia:

- Rheumatoid arthritis
- Systemas lupus erythematosus
- Dermatomyositis, polymyositis
- Polymyalgia rheumatica
- Progressiv systemas sclerosis
- Sjögren syndroma
- Juvenil chronicus arthritis
- Időskori rheumatoid arthritis
- Fibromyalgia syndroma
- Spondylitis ankylopoetica
- Arthritis psoriatica, Reiter syndroma
- Kristály indukálta kórképek
- Ízületvédelem általános szabályai
- Extraarticularis manifesztációk reumatológiai kórképekben

2. Neurológia

- Stroke
- Parkinson kór
- Sclerosis multiplex
- Guillain-Barre
- neuropathiák
- perifériás paresisek fizioterápiás vizsgálata és kezelése.

3. Fejlődésneurológia

- Az izomtónus eloszlás vizsgálata koraszülött, érett újszülött, és csecsemőkorban
- A primitív reflexek vizsgálata: orális, periorális reflexek; összerenzenési reakció; tónusos nyaki és labirintus reakciók; Landau reakció, Bauer reakció, nehezített Bauer reakció, fogó reflex (kézen, lábon), függeszkedési reakció, rálépés, hordozás, Mc Graw reakció
- Elemi mozgásminták vizsgálata:
vertikalizációs elemi mozgásminták: ülésbe húzódkodás, lebegő ültetés, támasztott homorítás, ülésbe tolás mozgásmintája
lokomotoros elemi mozgásminták: fejemeléssel aktivált kúszás, elemi mászás, lejtőn kúszás lefelé, lejtőn rugaszkodás háton lefelé, elemi járás mozgásmintája
- A látási hallási figyelem vizsgálata; a vizuális tájékozódási reakció, koncentráció, követés vizsgálata.
- A támaszkodás, után nyúlás, fogás és manipuláció fejlődése, fejlesztése
- A felülés, felállás, járás fejlesztése.
- Az idegrendszeri (perifériás és központi) sérülés jelei, tünetei. A sérült újszülött, csecsemő, kisdéd vizsgálata.

A tanulási eredmények elérését támogató módszerek:

- Demonstráció, magyarázat, feladat megoldás
- A betegvizsgálat gyakorlása felügyelettel.
- A terápiás eljárások gyakorlása felügyelettel.

Kötelező irodalom:

Reumatológia ea. és fizioterápia gyakorlat, neurológia ea és fizioterápia gyakorlat és fejlődésneurológia órai jegyzet

Ajánlott irodalom:

- Vécsei László, Szok Délia: Neurológia a betegágnál, MEDICINA 2017
- Szirmai I.: Neurológia, MEDICINA 2001 Budapest
- Katona Zoltán: Fejlődésneurológia, neurohabilitáció